

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus de modo co[n]fitendi et penitendi

[Deventer], [ca. 1498 - 1499]

in p[ri]ncipio [con]fessor interroget p[i]ctor qualiter fide[m] catholica[m]
habeat In p[ri]mis querat contritus quomodo credat fidelis sit ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-31245

q hoc faciat respectu suorum subditorum. Quartum est q talis peniten-
tia non sit iniuncta pro casu pertinente ad superiorem

¶ Ad secundum respondetur q surdi z muti debent signis induci ad con-
fessionem z ad detestationem peccatorum z si notabiliter percipiatur eorum
deuotio vel voluntas confitendi si possent. iudicandum est de illis sicut de
confessis. Hec raymundus.

¶ Ad terciū rñdet q sic. qz illud quod p̄sus sciuit p̄fessor hoc sciuit vt ho-
mo. sed quod p̄ p̄fessionem scit hoc nō scit vt homo. sed vt deus. Et p̄pter
hoc publici peccatores quorum peccata non solum sunt nota sacerdoti. sed etiaz
alijs tenentur p̄fiteri illa peccata publice

¶ Ad quartum respōdetur q pena sacerdotis reuelantis peccata sibi in p̄fes-
sione dicta. Prima est quia peccat mortaliter si verbis vel signis illa reue-
lauit. vt patet extra de penitentia z remissione. ca. omnis. Secunda est
quia debet deponi de officio sacerdotali. Tercia est q per totam vitā suā
peregrinetur vel in arctum monasterium ad agendum perpetuam penitē-
tiam retrudatur. Unde Gregorius. Laueat sibi ante omnia sacerdos ne
de his que sibi p̄fitentur peccata alicui recitet. non p̄pinq̄uis. nō extraneis. nec
quod absit pro aliqua scandalo. Nam si hoc fecerit deponatur z omnibz
diebus vite sue peregrinando pergat

¶ Ad quintum respondetur q si confitens daret confessori licentiam re-
uelandi si illud reuelat non frangit sigillum confessionis. tutum est tamē
ne confessor reuelat nisi magne utilitates possent inde sequi. Et hoc dua-
bus de causis. Prima est propter reuerentiam sacramenti. Secunda est
ne confitens postea dicat illum confessorē reuelasse peccata sibi in con-
fessione dicta.

¶ Ad sextum respondetur q si confessor cogitur per obedientiam vel iu-
ramentum vel p̄. am. z scit tale crimen de tali cuius confessor fuit. tunc
confessor si non potest per aliam viam euadere. potest licite iurare q nescit
illud crimen de illo quāuis tamen scit. nec in hoc est periturus. quia iura-
mentum non cogit eum ad dicendum aliud quāz q ipse scit vt homo. sed
quod ipse scit in confessione non scit vt homo sed vt deus. cuius pro tunc
est vicarius. Unde dicit beatus Augustinus. Nichil minus scio q̄ quod
in confessione audio.

in p̄ncipio p̄fessor interroget peccatōr qualiter fidē catholicā habeat

In p̄mis querat contritus quomodo credat

fidelis sit bene. cū corde. id est p̄fiteat̄ cum ore

Sicredat sane corde fateatur et ore

predicta peccatōris peccata diligēter scz p̄fessor

Post hec rimetur peccatis vulnera caute

abominabile vitium p̄fessor dicat aliquod.

Contra naturam culpam nō exprimit vllam

de deteriori peccato homo interrogetur

Nec sup enormi simplex si conueniatur

peccato cognouit faciendum Inducatur
De quo tunc sciuit ad agendum sic moueatur

prout aliquid illi peccati culpabilis sapiens.

Uxor adulterij rea confessore perito

peniteat adultera facta viro suo

Sichiat admissa ne sit suspecta marito

In ista parte auctor ostendit quomodo confessor debet inquirere de peccatis. Et diuidit. Nam primo ostendit quid debet inquirere. Secundo quid confessor non debet inquirere. Tercio quomodo adultera debet confiteri. secunda ibi Contra naturam. tertia ibi Uxor adulterij. **D**icit primo sic. q. in principio confessionis ante omnia confessor debet inquirere de fide confitentis. quia fides est fundamentum omnium virtutum. Deinde debet querere de singulis peccatis. sed non debet querere de peccatis contra naturam. ne peccator moueatur ad agendum talia peccata contra naturam que prius nesciuit. Dicit ulterius q. uxor adultera debet confiteri sapienti confessori. et sibi debet imponi talis penitentia q. non habeatur suspecta viro

Circa textum dubitatur

Primo quid sit fides

Secundo quare primo querendum sit de fide

Tercio que requiruntur ad perfectionem fidei

Quarto quid operatur fides in homine

Quinto in quibus peccatis non debet multiplex inquisitio fieri

Sexto quid sit adulterium

Ad primum dubium respondetur q. fm. Aplm. fides sic describitur. Fides est substantia rerum sperandarum argumentum non apparentium. **U**nde de fides est substantia id est fundamentum primi habitus virtutum est sperandarum rerum. quia fides propter assensum facit in nobis subsistere res speratas. et est argumentum quod probat de non apparentibus q. sic sint et dicitur non apparentium. quia fides illa manifestat que per se non apparent. **U**nde etiam magister sententiarum dicit q. fides est virtus qua creduntur que non videntur.

Ad secundum respondetur q. ideo primo in confessione querendum est de fide quia fides est fundamentum aliarum virtutum. quod multipliciter patet. Nam primo qui vult contemplari sine fide est similis illi qui solem vult videre sine oculis. Secundo qui predicat sine fide sermonem non loquitur. sed comparatur plumbo adaurato. Tercio qui operatur sine fide est similis illi qui struit pulchra edificia super arenam. quia fundamentum non ponit.

Ad tercium respondeatur q. multa requiruntur ad fidei perfectionem. Primum q. sit in charitate formata sicut fides Marie magdalene quam fides saluam fecit et cui dimissa sunt peccata multa. Secundum q. sit deuotione seruus

C i

brachium potius et magis: queritur per in uis et in